

כאילו הוא יצא ממצרים

משנה, מסכת פסחים, פרק י', ה'

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים שנאמר (שמות יג): "הגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים".

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק ז הלכה ו

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא בעצמו יצא עתה משעבוד מצרים שנאמר (דברים ו') ואותנו הוציא משם וגו', ועל דבר זה צוה הקב"ה בתורה (דברים ה') "וזכרת כי עבד היית" כלומר כאילו אתה בעצמך היית עבד ויצאת לחירות ונפדית.

- השוו בין לשון המשנה ללשונו של הרמב"ם. מה ההבדלים בניסוח, בתוכן ובפסוקים שעליהם מסתמכים הדברים?
- איך ניתן להסביר את הדרישה שנראה עצמנו כאילו יצאנו ממצרים, הרי נולדנו אלפי שנים אחרי יציאת מצרים?
- איך, לדעתכם, ניתן לקיים באופן מעשי את הקריאה לראות/ להראות עצמנו כאילו יצאנו ממצרים?

הרב שג"ר, זמן של חירות - דרשות להג הפסח עמ' 161, 208

הרמב"ם פירש שמצוות הזכירה בפסח... איננה זכירת העבר, אלא עליה להיות זכירת היום עצמו. המשקל של הזיכרון איננו זכירת ההסטוריה, אלא הוא הזכרות המביאה לכלל מודעות של המצב האמיתי. זאת היא בדיוק מגמתו בהלכה ש'בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא בעצמו יצא עתה משעבוד מצרים', כלומר מציאת הזיכרון כדבר הקורה בפועל לאדם. ... הרמב"ם בהלכה זו רוצה להעמיד את זיכרון סיפור יציאת מצרים ומצוות הסדר, כהתרחשות עצמה שחוזרת עכשיו, סביב הסיפור והסדר.

... ההדגשה בדברי הרמב"ם ... (היא) על חוויה אקטואלית עכשווית של חירות, הבאה לידי ביטוי בין השאר באמצעות הפגנתה כלפי חוץ.

- מה מדייק הרב שג"ר בדבריו של הרמב"ם?
- מהו זיכרון יציאת מצרים על פי מקור זה?

הרב יצחק הוטנר, פחד יצחק לפסח, קונטרס רשימות ז' ב.

והלוא גאולת מצרים איננה רק גאולת הכלל. הלוא יש דין מפורש ומפורט "כאילו הוא יצא ממצרים" המחייב את כל יחיד ויחיד ליצור לו גאולה משלו.

ואין יצירת גאולה זו שלמה בנפשו של יחיד מישראל עד שהוא בונה בו את בית מקדשו. בלבבי משכן אבנה.

- מהי השלמת גאולת מצרים אצל כל יחיד ומישראל?
- כיצד לדעתכם ניתן להגיע לשאיפה זו?

